

TDB 17. ULUSLARARASI DİŞHEKİMLİĞİ KONGRESİ MESLEK SORUNLARI SEMPOZYUMU

AĞIZ DİŞ SAĞLIĞI HİZMET DAĞILIMI PLANLAMASI ÇALIŞMA GRUBU RAPORU

Nerdeyiz?

Nereye ulaşmak istiyoruz?

Nasıl ulaşabiliriz? (yöntem)

İzleme ve değerlendirme

Durum Tespiti

Ağız diş sağlığı durum analizi;

Diş fırçalama alışkanlığı yaygın değildir. Kişi başına diş macunu tüketimi 80-90 gr'dır.

Ekonomik kaynaklarımız sınırlıdır. Diş çürükleri ve dişeti hastalıkları yaygınlık ve şiddeti 15-19 yaş grubundan sonra çok yüksektir.

Ülkemizde 2009 verilerine göre serbest çalışan 14000, kamuda görev alan 8000 diş hekimi bulunmaktadır.

2009 verilerine göre 5-19 yaş aralığında 19 milyon birey bulunmaktadır. Bu bireylerin %5'inin 1.basamak periodontal tedaviye, %0.15'inin cerrahi periodontal tedavi uygulamalarına gereksinimi vardır. Yaklaşık %95 birey ağız bakımı eğitimi ve alışkanlıklarının kazanılması ile periodontal açıdan sağlığına kavuşabilir.

Türkiye'deki epidemiyolojik çalışma verilerine göre 5-19 yaş aralığındaki bireylerde düşük ve orta risk grubunda dmf-DMF:ort 3.6'dır. Bu yaş grubunun %10'luk bölümünü oluşturan yüksek risk grubunda ise dmf-DMF: ort 10'dur.

Zayıf yönlerimiz;

- Toplumdaki bireylerin ağız diş sağlığını korumaya yönelik talebi yok denecek kadar azdır.
- Kamuda ağız sağlığı hizmeti sunulan kuruluşlarda risk gruplarının araştırılması ve koruyucu programların uygulanmasına yönelik yaygın ve etkili yapılanma bulunmamaktadır. Mevcut hizmet yapılanması ise diş hekimliği eğitimi ile kazandırılmış koruyucu formasyonu kaybettirmektedir.
- Özel ağız diş sağlığı hizmeti veren kuruluşlardan hizmet alımı bulunmamaktadır.
- Diş hekimi dağılımı ülke çapında kamuda ve özel sektörde dengesizdir.
- Denetim sistemi eksikliği nedeni ile hizmet kalitesi oluşturulamamaktadır.
- Ağız diş sağlığı hizmetlerinin finansmanı için kaynak sıkıntısı mevcuttur.

Güçlü yönlerimiz;

Diş hekimliği eğitim düzeyi primer ve sekonder korunma yönü ile dünya standartlarının oldukça üstündedir.???

Varolan diş hekimi sayısı talebe cevap verecek yeterliliktedir.

Hedefler

DSÖ'nce kronik hastalık çerçevesine alınmış olan diş ve dişeti hastalıkları enfeksiyöz nitelikte oldukları için bireyin genel sağlığı açısından önem arz etmektedir. Bu hastalıklar primer korunmayla engellenemedikleri takdirde her türlü diş hekimliği klinik uygulamaları gerçekleştirilerek ağız sağlığı ve genel sağlığın idamesi yoluna gidilmektedir. Bu nedenle her türlü klinik diş hekimliği uygulamalarına yönelik hizmetlerin ulaşılabilirliği ve kalitesi de önem kazanmaktadır.

Bu çerçevede;

- 12 yaş grubu DMFT ort:1,5'a düşürülmesi-okul sağlığı programı
- 20 yaş ve sonrası grubunda çürüğe bağlı diş kayıplarının azaltılması
- Periodontal hastalığa bağlı diş kayıplarının azaltılması
- 35 yaşına kadar fonksiyonel dentisyona (21 ve daha fazla doğal dişe sahip olmak) sahip bireylerin sayısının artırılması
- Bireylerin ağız diş sağlığı sorunlarının çözümü için talebinin artırılması
- Farkındalık yaratarak toplumsal ağız diş sağlığı bilincinin oluşturulması hedeflenmelidir.

Amaçlar ve hedefler

- Devlet, diş hekimliği hizmetinin eşit ve ulaşılabilir olması için gerekli düzenlemeleri yapmalıdır.
- Koruyucu programların uygulanabilir olması için diş hekimlerinin hizmet içi eğitimi planlanmalıdır. Bu amaçla kamudaki diş hekimlerinin en az %50'sinin 2 yıl içinde eğitilmeleri sağlanmalıdır. Bu eğitimler maddi olarak da özendirilmelidir.
- Özellikle 5-19 yaş grubunda diş hekimleri risk analizi yapmalı, buna bağlı enformasyon sistemi geliştirilmelidir.
- Her risk grubuna özgün koruyucu programının okul sağlık programlarına da entegre edilerek bu yaş grubunun tamamına uygulanması sağlanmalıdır. Sağlığı geliştiren okullar projesi 2011 eğitim yılında başlamalıdır.
- Primer koruyucu hizmetlerin gelecekte daha komplike klinik diş hekimliği uygulamalarının yaygınlık ve şiddeti azaltacağı bilinci ile bu hizmet giderlerinin fiyatlandırılarak sigorta sistemleri tarafından ödenmesi sağlanmalıdır. TDB, 2 yıl içerisinde model çalışmalarını tamamlamalıdır.

KATILIMCILAR

Başkan	Prof. Dr. Hamit Selim BOSTANCI	Türk Dişhekimleri Birliği
Raportör	Dr. Duygu İLHAN	TDB Dış İlişkiler Komisyonu Üyesi
Üyeler	Helin ARAS TEK	TDB Toplum Ağız Diş Sağlığı Kom. Üyesi
	Berrin SARIOĞLU	SGK Temsilcisi